

Emissiebeperking gewasbeschermingsmiddelen, bewustwording en kennisontsluiting

Onderdeel van Koepelproject plantgezondheid bomen en vaste planten

November 2016
Cultus Agro Advies BV

Uitvoerende:

Cultus Agro Advies BV

Zandterweg 5

5973 RB Lottum

Tel: 077 - 4637118

Fax: 077 - 4637116

Contactpersoon: Ard Hendrix
Email: Ardhendrix@cultus.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding	- 5 -
2.	Uitvoering	- 6 -
2.1	Uitvoering 2015	- 6 -
2.2	Uitvoering 2016	- 6 -
3	Beoordeling 2015	- 7 -
3.1	Meet&Green Lottum	- 7 -
3.2	Boomkwekerij de Maas	- 7 -
3.3	Boomkwekerij Frank Coenders	- 11 -
3.4	Meet&Green Boskoop	- 11 -
3.5	Boomkwekerij van Rijn- de Bruin	- 12 -
3.6	Boomkwekerij Boomwereld samen met bijeenkomst team Agrocultuur en Cultus	- 12 -
4	Beoordeling 2016	- 13 -
4.1	Boomkwekerij van de Berk, St. Oedenrode	- 13 -
4.2	Meet&Green Venray	- 13 -
4.3	Meet&Green Zundert	- 13 -
4.4	Boomkwekerij Jozeph's, Wanroij	- 14 -
4.5	Studieclub bijeenkomst Horst aan de Maas	- 15 -
4.6	Boomkwekerij Wilro, Blitterswijck	- 15 -
4.7	Meet&Green Boskoop	- 16 -
4.8	Boomkwekerij Themaplant, Grashoek	- 17 -
5.	Conclusies	- 18 -
6.	PR	- 19 -
7	Bijlagen	- 20 -

Samenvatting

Bewustwording in het kader van (erf)emissie door bijeenkomsten op bedrijven alwaar de eigen spuit wordt getest. Maar verder ook gekeken wordt naar (erf)emissies. Ook de aandacht voor de vul- en spoelplaatsen, spuittechniek, voorkomen emissie en juist gebruik van middelen is onder de aandacht gekomen tijdens de bijeenkomsten.

Er zijn tijdens de looptijd van dit project 14 bijeenkomsten en testen geweest waarbij een aantal zaken helder zijn geworden voor wat betreft de spuittechniek.

Het is belangrijk dat men met goede apparatuur aan de slag gaat. Het blijkt nogal eens dat apparatuur niet goed werkt, zonder dat men het zelf in de gaten heeft. Een verplichte SKL-keuring en goed onderhoud van de spuit kan hier al veel in verbeteren.

Met watergevoelig papier of fluorescerende stof kan men zelf inzichtelijk maken wat het resultaat van een bespuiting is geweest. Dit is een kleine handeling die iedere kweker een duidelijk beeld geeft of er goed gespoten wordt.

Met nieuwe technieken kan een net zo goed, tot beter resultaat verkregen worden. Met bijvoorbeeld een laag volume spuit kan men met minder water en minder emissie een goede herbicide behandeling uitvoeren. Met zakpijpen kan men in bepaalde teelten een beter resultaat verkrijgen, bijvoorbeeld tegen dopluis in Taxus. En met lucht ondersteuning krijgt men een betere indringing in gewassen en een depositie van middel aan de onderkant van het blad. Ook bij hoge gewassen.

Met hogere druk wil het niet zeggen dat je dieper in het gewas komt. Het ligt voornamelijk aan de druppelgrootte hoe diep de druppel in het gewas komt. Met een dop die een grovere druppel geeft kan men dus een betere indringing verkrijgen en daarbij minder emissie veroorzaken. Belangrijk is dus om te weten waar de ziekte of plaag zit die men wil bestrijden.

Met luchtondersteuning moet evengoed rekening gehouden worden met de wind die er is. Door de boom naar voren of naar achteren te kantelen verkrijgt men nog een beter spuitbeeld. Het gebruik van driftarme doppen met de maximale druk die hierbij gebruikt mag worden om tot een 90 of 95% drift reducerende maatregel te komen, geeft niet bij iedere dop een goed spuitbeeld. Met het aanhouden van de gebruikelijke druk bij driftarme doppen van 5 a 6 bar kan men echter zeer mooie resultaten krijgen.

Met een Airtec luchtondersteuning krijgt men een mooi resultaat in een bespuiting van lage gewassen.

Met gebruik van een hulpstof kan een bespuiting een beter resultaat geven en minder emissie veroorzaken. Met bijvoorbeeld squall of codacide zijn hier mooie resultaten mee te verkrijgen.

Verder is het belangrijk om de kwekers te informeren over de emissie die men via het erf kan veroorzaken. Middels een invulling van de erfemissie scan krijgt men al snel een beeld wat er beter kan op het bedrijf.

1 Inleiding

Boomkwekers hebben onvoldoende kennis van de bedekking en indringing, en daarmee effectiviteit, na een bespuiting. Dit komt doordat dit bij praktijkbespuitingen onvoldoende zichtbaar is. In dit project kunnen we effecten van bespuitingen op praktijkbedrijven zichtbaar maken en optimaliseren.

Door aanpassingen te doen aan de manier van spuiten kunnen verrassende verbeteringen en besparingen worden gerealiseerd. Bij aanpassingen moet gedacht worden aan:

- nieuwe techniek
- type of maat spuitdop
- werkdruk
- snelheid
- stand van de doppen
- (rij)richting van de bespuiting

Bespuitingen worden zichtbaar gemaakt met watergevoelig papier of fluorescerende stof en blacklight.

Tevens zal er een bewustwording gecreëerd moeten worden in het kader van (erf)emissie. Dit wordt gedaan door bewustwordingsbijeenkomsten op bedrijven alwaar de eigen spuit wordt getest, maar verder ook gekeken wordt naar (erf)emissies. Aandacht voor de vul- en spoelplaatsen, spuittechniek, voorkomen emissie en juist gebruik van middelen zal dan ook aan de orde komen.

2. Uitvoering

2.1 *Uitvoering 2015*

Er zijn in 2015 een 6- tal momenten geweest waarbij demo's en bijeenkomsten zijn geweest voor dit project.

18-6: Meet&Green Lottum

5-8: Boomkwekerij De Maas

10-9: Boomkwekerij Frank Coenders samen met bijeenkomst Studieclub Horst a/d Maas

16-9: Meet&Green Boskoop

19-10: Boomkwekerij van Rijn- de Bruin

11-11: Boomkwekerij Boomwereld samen met bijeenkomst team Agrocultuur en Cultus

Tijdens de testen van de spuit is de spuit gecontroleerd op diverse punten, is er een proefbespuiting uitgevoerd met de spuit in het gewas en is er gekeken naar de vul- en spoel plaats van het bedrijf.

2.2 *Uitvoering 2016*

Er zijn in 2016 8 momenten geweest waarbij demo's en bijeenkomsten zijn geweest voor dit project.

16 februari: Boomkwekerij van de Berk, St. Oedenrode

30 juni: Meet&Green Venray

7 juli: Meet&Green Zundert

21 juli: Boomkwekerij Jozeph's, Wanroij

7 september: Studieclub bijeenkomst Horst aan de Maas

8 september: Boomkwekerij Wilro, Blitterswijck

15 september: Meet&Green Boskoop

17 november: Boomkwekerij Themaplant, Grashoek

Bij de boomkwekerijen zijn de spuiten getest. Tijdens het testen van de spuit, is de spuit gecontroleerd op diverse punten, is er een proefbespuiting uitgevoerd met de spuit in het gewas en is er gekeken naar de vul- en spoel plaats van het bedrijf. Hieronder staat per bijeenkomst beschreven wat er is gedaan.

3 Beoordeling 2015

Onderstaand staat per bijeenkomst beschreven wat er is gedaan en wat de bevindingen zijn.

3.1 Meet&Green Lottum

Tijdens deze open dag bij Boomkwekerij Seuren in Lottum zijn een aantal spuitmachines geregeld voor uitleg/ demo. Zo is een nieuwe veldspuit van Coenders getoond. Tijdens deze dag heeft de machine geen demonstratie gegeven, maar is wel toegelicht tijdens een spuitlicentieronde. Ook is hier het LVS systeem uitgelegd en gedemonstreerd. Duidelijk was hierbij te zien dat er bijna geen emissie was tijdens het spuiten. Bij de uitleg werd de toehoorders ook duidelijk uitgelegd dat met dit systeem tot maar 30 ltr water/ ha wordt gebruikt en de hoeveelheid middel met de helft verminderd kan worden.

Foto 1; LVS systeem

3.2 Boomkwekerij de Maas

Er is gespoten met een Hardi Twin Stream van 15 mtr. Er was matige wind die schuin rechts van voren kwam, 25°C, droog gewas.

Controle is uitgevoerd door middel van watergevoelig papier in de bomen te hangen.

Foto 2: Plaats watergevoelig papier

Test 1: Met en zonder luchtondersteuning spuiten

- Ltr/ ha: 750 l/ha
- Dop: 11004
- Snelheid: 4 km/u
- Druk: 3,8 Bar
- Lucht: Hoek 30° naar voren

Foto 3: Links zonder lucht ondersteuning rechts met luchtondersteuning

Bovenstaande gele papiertjes hebben in het gewas gehangen. Linkse papiertjes hebben in gewas gehangen waar zonder lucht is gespoten en de rechtse met luchtondersteuning. De bovenste papiertjes boven in het gewas, onderste papiertjes onder in gewas. De papiertjes zijn om het blad gevouwen, de

meest blauwe kant aan de bovenkant en de gelere kant naar onderen gericht. Als er water op het papier komt verkleurt dit blauw. Zo kan je op bovenstaande foto zien dat een lucht ondersteunde spuit veel dieper het gewas in komt.

Test 2:

• Ltr/ ha:	500 l/ha	330 l/ha
• Dop:	11003	11003
• Snelheid:	4 km/u	4 km/u
• Druk:	4 Bar	2,5 Bar
• Lucht:	Hoek 30° naar voren	Hoek 30° naar voren

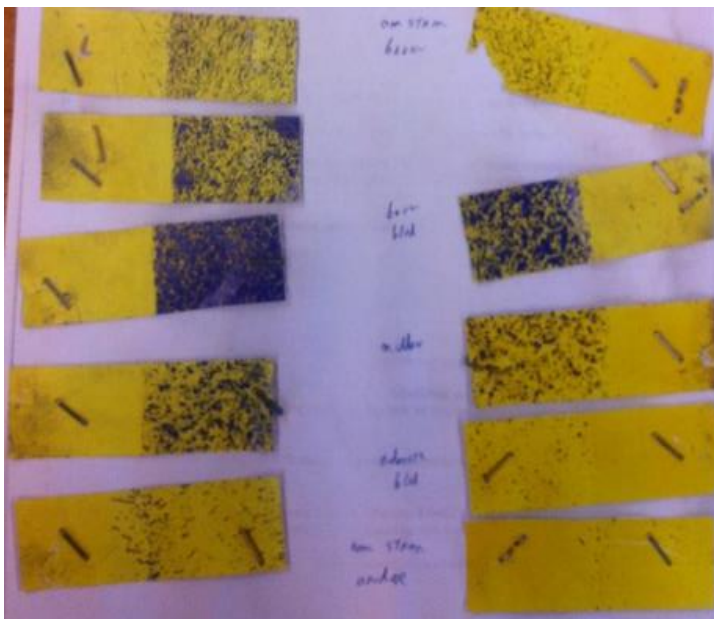

Foto 4: links 500l/ha rechts 330 l/ha

Met 330 l/ha komt er te weinig middel op het blad, vooral onderin niet.

Test 3:

• Ltr/ ha:	750 l/ha	750 l/ha
• Dop:	11003	11003
• Snelheid:	2,5 km/u	3,2 km/u
• Druk:	5 Bar	7 Bar
• Lucht:	Hoek 30° naar voren	Hoek 30° naar voren

Foto 5: links 5 Bar, rechts 7 Bar, beide 750 l/ha

Weinig verschil in spuiten met 7 Bar en met 5 Bar. Hogere druk wil dus niet zeggen dat er betere indringing is, wat veelal wel wordt gedacht.

Test 4:

• Ltr/ ha:	500 l/ha	500 l/ha
• Dop:	11002	11002
• Snelheid:	2,5 km/u	2,5 km/u
• Druk:	5 Bar	5 Bar
• Lucht:	Hoek 30° naar voren	Lucht naar beneden gericht

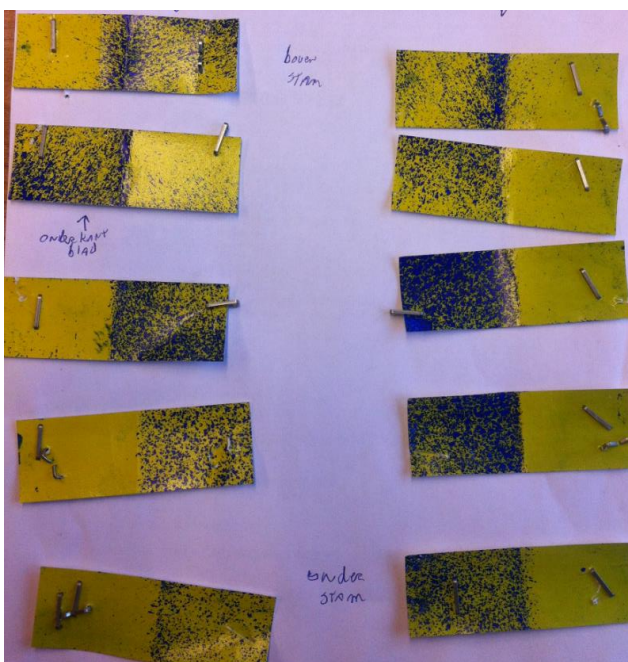

Foto 6: hoek lucht 30 graden naar voren links en rechts luchtstroom direct naar beneden.

Indien luchtstroom schuin naar voren, rekening houdend met de wind, dan komt er aan de onderkant van het blad ook meer spuitvloeistof.

Voor boomkwekerij de Maas is ook de informatie verstrekt voor de aanleg van een vul- en spoel plaats. Deze info is o.a. afkomstig van de Nefyto toolbox kaarten.

3.3 Boomkwekerij Frank Coenders

Bij deze kwekerij is ook een uitgebreide test uitgevoerd met een lucht ondersteunde veldspuit in de rozenteelt. Dit is op een zelfde manier gedaan zoals bij boomkwekerij De Maas beschreven staat. Opmerkelijke zaken die hieruit naar voren zullen hier worden beschreven.

Overdag is bovenstaande test uitgevoerd. In de avond is er een bijeenkomst geweest van studieclub Horst aan de Maas. Hier zijn bovenstaande zaken ook in besproken en is er nog een demonstratie geweest met fluorescerende stof wat oplicht als er met een UV lamp geschoten wordt. Hier werd zeer goed duidelijk dat er meer emissie was bij gebruik van een normale spleetdop dan bij gebruik van een drift arme dop. Ook is er gespoten op potrozen. Het spuitresultaat is daarna bekeken met een UV lamp. Dezelfde resultaten die al op de watergevoelige papiertjes te zien waren, waren ook te zien met de fluorescerende stof. Foto's hiervan zijn overigens helaas niet gelukt i.v.m. gebruik van flitser.

Foto 7: Bijeenkomst bij boomkwekerij Coenders

3.4 Meet&Green Boskoop

Tijdens deze open dag bij Boomkwekerij Stolwijk in Boskoop heeft een zelfrijdende spuit een aantal demonstraties gegeven met en zonder lucht ondersteuning. Ook is het LVS systeem gedemonstreerd en toegelicht aan de toehoorders.

3.5 Boomkwekerij van Rijn- de Bruin

Er is een spuitdemo uitgevoerd in de teelt van vruchtbomen waarin de indringing in het gewas getest is met verschillende soorten spuitdoppen, rij snelheden en spuitdruk. Er is een opwaartse bespuiting uitgevoerd (verticale spuitboompjes waarvan de doppen schuin omhoog stonden. Deze bespuiting wordt normaal gesproken toegepast voor de bestrijding van roestmijt. Om het bereik van de spuitnevel/bedekking waar te nemen is gebruik gemaakt van watergevoelig papier. Deze papiertjes zijn in het gewas geniet aan de onderzijde van het blad (dit ivm de roestmijt welke zich aan de onderzijde bevindt). Om te kijken hoe de indringing was van de spuitnevel zijn de papiertjes bevestigd op een hoogte van 100cm – 150cm – 200cm vanaf de grond.

Als eerste resultaat is zichtbaar geworden dat het gebruik van een driftarme dop met de bijbehorende optimale spuitdruk niet altijd het gewenste resultaat laat zien. Vaak is de spuitnevel niet fijn genoeg voor een goede indringing. De resultaten zullen nog verder vergeleken en uiteen gezet worden.

3.6 Boomkwekerij Boomwereld samen met bijeenkomst team Agrocultuur en Cultus

Tijdens deze bijeenkomst zijn een aantal adviseurs en verkopers bij elkaar geweest tijdens een demonstratie van een lucht ondersteunde veldspuit. Bij deze demo is gevraagd om het verschil te laten zien tussen een normale bespuiting zonder luchtondersteuning en een met airtec luchtondersteuning. Hier is gespoten in de bladrammenas. Resultaat met airtec was een stuk beter dan zonder. Ook dit is met watergevoelig papier vastgelegd.

Foto 8: Bijeenkomst bij Boomwereld

4 Beoordeling 2016

Onderstaand staat per bijeenkomst beschreven wat er is gedaan en wat de bevindingen zijn.

4.1 *Boomkwekerij van de Berk, St. Oedenrode*

Bij boomkwekerij van de Berk is een lezing gehouden over spuittechniek in de laanbomen. Hier werd zowel ingegaan op de onkruidbestrijding als de ziektebestrijding in de bomen als ook de opslag en aanmaak van de vloeistoffen. Onderwerpen die de revue zijn gepasseerd: Opslag gewasbeschermingsmiddel, punt emissie, erf emissie scan, controle van de spuiten die worden gebruikt, spuit demonstratie en gebruik rugspuit.

4.2 *Meet&Green Venray*

Tijdens Meet&Green is er een uitleg geweest over de verplichting van de SKL keuring. Waarom is het nodig, voor welke apparatuur is dit noodzakelijk, frequentie, etc. Een belangrijk onderdeel was o.a. het praktisch aanwijzen en toelichten van keuringspunten tijdens een keuring. Hiertoe is de spuit gebruikt van het gastbedrijf van de betreffende Meet&Green.

4.3 *Meet&Green Zundert*

Tijdens Meet&Green is er een uitleg geweest over de verplichting van de SKL keuring. Waarom is het nodig, voor welke apparatuur is dit noodzakelijk, frequentie, etc. Een belangrijk onderdeel is o.a. geweest uit praktisch aanwijzen en toelichten van keuring punten tijdens een keuring. Hiertoe is de spuit gebruikt van het gastbedrijf van de betreffende Meet&Green.

Ook heeft de firma Hardi het verhaal gedemonstreerd betreffende de luchtondersteuning. Met een veldspuit met luchtondersteuning zijn demonstraties gehouden. Met onderstaande pennen met blaadjes was daarin het verschil te zien. Tevens heeft men hier een nieuwe spuittechniek laten zien, spuiten met behulp van sensoren. Met deze sensoren wordt bijvoorbeeld niet gespoten op de plaatsen waar geen planten staan.

Foto 9: zichtbaar maken spuitresultaat

Foto 10: zichtbaar maken spuitresultaat

4.4 Boomkwekerij Jozeph's, Wanroij

Bij boomkwekerij Jozeph's is een veldspuit bekeken en getest. De bespuiting is uitgevoerd op een partij bos-en haagplantsoen. Onderstaand een foto van de watergevoelige papiertjes van onder andere de test met de spuitdop waarmee op het bedrijf gespoten wordt, de groene Albuz APE 110. Opmerkelijk bij deze test was het verschil in depositie bij gebruik van 500 ltr/ha of 400 ltr/ha. De kaartjes komen uit de planten, van boven in de top tot onder in de plant. Bovenste plaatjes uit de top, onderste blaadjes uit de onderkant van de plant. Bij 400ltr/ha, verkregen door met 2,5 Bar minder te spuiten, is onderin het gewas minder vloeistof gekomen. Indien men echter een schimmel- of insecten bestrijding uitvoert die zich bovenin het gewas bevindt volstaat de bespuiting met 400 ltr/ha. Met beide technieken komt men echter niet aan de onderkant van het blad. Wil men onderin de plant komen dan zal er toch met 500 ltr/ ha gespoten moeten worden.

Belangrijk is dus om te weten voor een bespuiting waar de te bestrijden ziekten of plaag zit.

Foto 11: watergevoelig papier na bespuiting links met 500 ltr/ha, rechts 400 ltr/ha

4.5 *Studieclub bijeenkomst Horst aan de Maas*

Tijdens de bijeenkomst van de studieclub is gewezen op het gebruik van een toevoegmiddel tijdens een bespuiting. Met fluorescerende vloeistof is gespoten met en zonder Squall. Met een blacklight is de bespuiting gecontroleerd en besproken met de 10 deelnemers.

4.6 *Boomkwekerij Wilro, Blitterswijk*

Foto 12: emissie tijdens bespuiting met fijne spuitdoppen

Boomkwekerij Wilro heeft sinds vorig jaar een nieuwe spuit. Het is een zelfbouw spuit die nog nergens in de praktijk loopt. De reden voor een afwijkende spuit heeft te maken met de hoogte waar de veldspuit overheen moet, zijnde 4 mtr. Vanaf het begin is er gespoten met een 05 dop, 500 ltr/ha met 6,7 Bar druk en 7 km/uur. Hiermee werd een goed resultaat verkregen, wat we ook op de watergevoelige papiertjes konden zien. Zowel boven als onderin de plant kwam voldoende, tot teveel. Tijdens het testen kwam naar voren dat de druk van de machine niet lager kon dan de ingestelde 6,7 bar. Dit is vrij veel voor een gangbare spleetdop. Naar aanpassing door de fabrikant is er gespoten met een 04 dop en 4 Bar. Dit gaf ook een goed resultaat, hoewel onderin minder kwam dan met de 06 dop. Met minder druk spuiten is echter beter voor de spuit en spuitdoppen. Met minder liter per hectare spuiten scheelt water slepen van bedrijf naar perceel. Met een driftarme Airmix 04 dop is ook onderin een redelijk beeld verkregen.

4.7 Meet&Green Boskoop

Tijdens Meet&Green is er een uitleg geweest over de verplichting van de SKL keuring. Waarom is het nodig, voor welke apparatuur is dit noodzakelijk, frequentie, etc. Een belangrijk onderdeel is o.a. geweest uit praktisch aanwijzen en toelichten van keuring punten tijdens een keuring. Hiertoe is de spuit gebruikt van het gastbedrijf van de betreffende Meet&Green.

Foto 13: Uitleg door SKL betreffende SKL keuringen

4.8 Boomkwekerij Themaplant, Grashoek

Bij Themaplant wordt nog altijd met het spuitpistool gespoten. Men is overtuigd dat er een egalier resultaat verkregen wordt door te spuiten met een horizontale spuitboom. Men is echter nog niet overtuigd of ook daadwerkelijk de spuitvloeistof, bij een spint bespuiting, aan de gewenste onderkant van het blad terecht komt. Met fluorescerende stof is er gespoten en met black light wordt het resultaat zichtbaar gemaakt in een donkere ruimte. Bij aanvang van de test bleek dat de manometer aan pomp en de manometer aan de spuitboom een verschillende waarde gaf. Ook gaf de manometer een andere waarde aan als de linkse of rechtse sectie open werd gezet. Verder bleek dat de pomp zelf water lekte. Met deze wetenschap is de test gestopt en gaat de motorvatspuit eerst naar een mechanisatiebedrijf ter reparatie.

5. Conclusies

Er zijn tijdens de looptijd van dit project een aantal zaken helder geworden voor wat betreft de spuittechniek.

Het is belangrijk dat men met goede apparatuur aan de slag gaat. Het blijkt nogal eens dat apparatuur niet goed werkt, zonder dat men het zelf in de gaten heeft.

Met watergevoelig papier of fluorescerende stof kan men zelf inzichtelijk maken wat voor een resultaat een bespuiting heeft gehad. Dit is een kleine handeling die iedere kweker een duidelijk beeld geeft of er goed gespoten wordt.

Met nieuwe technieken kan een net zo goed, tot beter resultaat verkregen worden. Met bijvoorbeeld een laag volume spuit kan men met minder water en minder emissie een goede herbiciden behandeling uitvoeren. Met zakpijpen kan men in bepaalde teelten een beter resultaat verkrijgen, bijvoorbeeld dopluis in Taxus. En met lucht ondersteuning krijgt men een betere indringing in gewassen en een depositie van middel aan de onderkant van het blad, ook bij hoge gewassen.

Met hogere druk wil het niet zeggen dat je dieper in het gewas komt. Het ligt voornamelijk aan de druppelgrootte hoe diep de druppel in het gewas komt. Met een dop die een grovere druppel geeft, kan men dus een betere indringing verkrijgen en daarbij minder emissie veroorzaken. Belangrijk is dus om te weten waar de ziekten of plaag zit die men wil bestrijden.

Met luchtondersteuning moet evengoed rekening gehouden worden met de wind die er is. Door de boom naar voren of naar achteren te kantelen verkrijgt men nog een beter beeld.

Het gebruik van driftarme doppen met de maximale druk die hierbij gebruikt mag worden om tot een 95% drift reducerende maatregel te komen, geeft niet bij iedere dop een goed spuitbeeld. Met het aanhouden van de gebruikelijke druk bij driftarme doppen van 5 a 6 bar kan men echter zeer mooie resultaten krijgen.

Met een Airtec luchtondersteuning krijgt men mooi resultaat in een bespuiting van lage gewassen.

Met gebruik van een hulpstof kan een bespuiting een beter resultaat geven en minder emissie veroorzaken. Met bijvoorbeeld Squall of codacide zijn hier mooie resultaten mee te verkrijgen.

Het is belangrijk om de kwekers te informeren over de emissie die men via het erf kan veroorzaken. Middels een invulling van de erfemissie scan krijgt men al snel een beeld wat er beter kan op het bedrijf.

6. PR

Tijdens de looptijd van dit project zijn er een tal van bijeenkomsten geweest. Zoals boven beschreven bestaan de bijeenkomsten uit 1 op 1 bijeenkomsten met de kweker, maar ook bijeenkomsten in groter verband.

Zo zijn er tijdens de Meet&Green's in totaliteit 700 bezoekers geweest die de mogelijkheid hebben gehad om de uitleg te horen van SKL keuringen en de uitleg van de veldspuit met luchtondersteuning.

Tijdens de beurzen Groot Groen en Plantarium is de flyer van dit project, zoals in de bijlage staat, verspreid.

In het vakblad heeft het artikel gestaan omtrent dit project, deze is in bijlage 2 opgenomen.

Op de website van cultus heeft de algemene informatie van de diverse PT koepelprojecten gestaan.

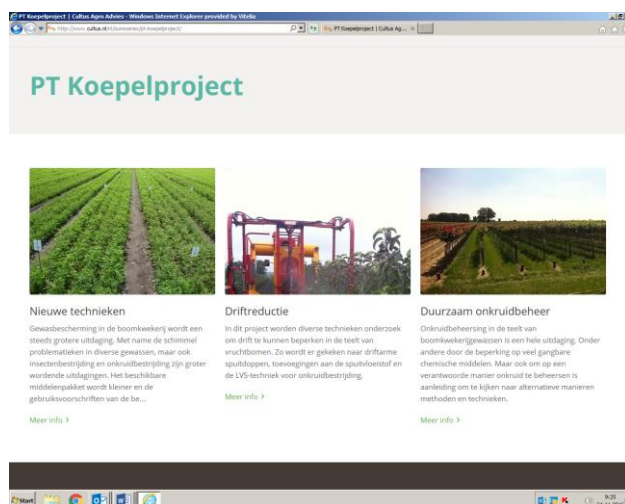

Foto 14: Website PT koepelproject

Ook op de site van LTO heeft dit onderdeel van het PT- koepelproject gestaan.

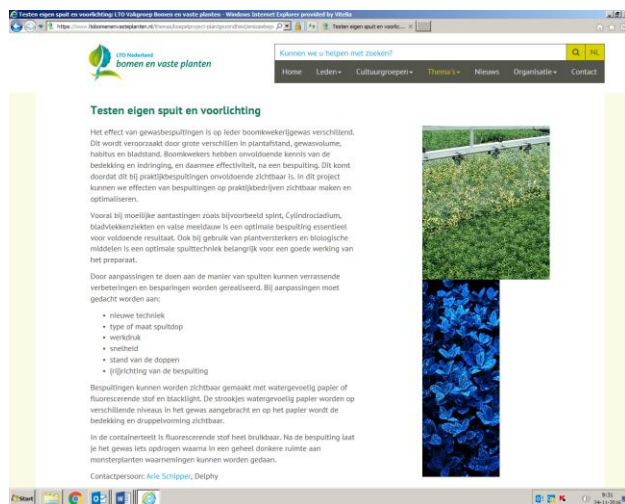

Foto 15: Website LTO

7 Bijlagen

Emissiebeperking gewasbeschermingsmiddelen, bewustwording en kennisontsluiting.

Boomkwekers hebben onvoldoende kennis van de bedekking en indringing, en daarmee effectiviteit, na een bespuiting. Dit komt doordat dit bij praktijkbespuitingen onvoldoende zichtbaar is. In dit project kunnen we effecten van bespuitingen op praktijkbedrijven zichtbaar maken en optimaliseren. Door aanpassingen te doen aan de manier van spuiten kunnen verrassende verbeteringen en besparingen worden gerealiseerd. Bij aanpassingen moet gedacht worden aan:

Bespuitingen kunnen worden zichtbaar gemaakt met watergevoelig papier of fluorescerende stof en blacklight.

Tevens zal er een bewustwording gecreëerd moeten worden in het kader van (erf)emissie. Dit wordt gedaan door bewustwordingsbijeenkomsten op bedrijven alwaar de eigen spuit wordt getest maar verder ook gekeken wordt naar (erf)emissies. Aandacht voor de vul- en spoelplaatsen, spuittechniek, voorkomen emissie en juist gebruik van middelen zal dan ook aan de orde komen.

Koepelproject 'Plantgezondheid bomen en vaste planten'

Door de LTO vakgroep Bomen en Vaste Planten is in samenwerking met een aantal adviespartijen (Cultus, DLV, Groeibalans, Agropoli en Hessel Marketing) een koepelproject Plantgezondheid opgezet. De financiering is mogelijk geworden met gelden van het Productschap Tuinbouw. Het project heeft een looptijd van 3 jaar en is begin 2015 van start gegaan. Deelprojecten gaan o.a. over emissiebeperking, preventie en plantweerbaarheid, nieuwe technieken (precisielandbouw), biodiversiteit, boomkwekerij MET bijen, plantgezondheid Buxus, bodemgezondheid en duurzame onkruidbestrijding. Het doel van het koepelproject is een gezonde en ook bedrijfseconomische teelt met een beperkt middelengebruik.

Gefinancierd door:

Bijlage 1 Vakblad artikelen

of een psychische/sociale aandoening. In de boomkwekerij werkt traditioneel een behoorlijk aantal van deze werknemers. Zowel bij ondernemers als bij sociale werkvoorzieningen. Om deze werknemers in dienst te hebben en te houden

werknemers bekender te maken hebben LTO en de vakbeweging het plan 'Agro werkt onbeperkt' gemaakt. Informatie: info@werkgeverslijn.nl of 088 - 8886688.

van e
digita
name

Waar
ter? H
te gev
jaar tij
kerijse
ondern
den, m

Minder
zich rec
wender
ontwik
bijvoor
Dit is ee
marketi
werking
onderne
tussen d
teelt tot
bekend is
een totaa
diensten.
Je kunt er
planten k
plete tuin
en onderh
diensten v
aangeslote

Gardini zon
van vraag e
financiele e
Een concept
wat is af te
en opstaan
bewijzen. Ik
nieuwend in
onderneming
spin-off van
anderen zal in

Test de effectiviteit van uw bespuiting

Het effect van gewasbespuitingen is op ieder boomkwekerijgewas anders. Dit komt door grote verschillen in plantaafstand, gewasvolume, habitus en bladstand. Er is tijdens de bespuiting onvoldoende inzicht in de bedekking en indringing van een middel, en daarmee in de effectiviteit ervan. Oorzaak is de slechte zichtbaarheid van het doorzichtige spuitmengsel. In het Koepelproject Plantgezondheid Bomen en Vaste Planten wordt uitgevoerd in opdracht van de Raad voor de Boomkwekerij. Het project is mogelijk gemaakt door een bijdrage vanuit de reserve van het Productschap Tuinbouw.

rassende verbeteringen en besparingen worden gerealiseerd. Bij aanpassingen moet gedacht worden aan: techniek, type en stand spuitdop, spuitdruk en rijgedrag. Kwekers kunnen voor een kostenloze test contact opnemen met Arie Schipper, a.schipper@delphy.nl of Ard Hendrix, ardhendrix@cultus.nl. Het Koepelproject Plantgezondheid Bomen en Vaste Planten wordt uitgevoerd in opdracht van de Raad voor de Boomkwekerij. Het project is mogelijk gemaakt door een bijdrage vanuit de reserve van het Productschap Tuinbouw.

groep Bomen en Vaste plant

Actualiteiten Gewasbescherming

Onze Coordinator Effectief Middelen Pakket (CEMP) is op vele gebieden actief om middelen te behouden, terug te krijgen of (versneld) toegelaten te krijgen. Onlangs was er onduidelijkheid over de toelating van Captan in de vruchtboomkwekerij. Captanhouden- de middelen zouden alleen nog in de bedekte teelt toegelaten zijn. Dit is niet waar. De middelen Merpan Spuitkorrel en Captosan Spuitkorrel 80 WG mogen in de openlucht vijf keer worden toegepast. Recent heeft de CEMP overleg gehad met de toelatingshouder van deze middelen. Deze gaf aan dat er in augustus een aanvraag is gedaan om

de toepassing in de vruchtboomteelt verder uit te breiden. Een wens vanuit de sector wordt hiermee dus ingewilligd.

Voor de grassenmiddelen wordt gewerkt aan reguliere toelatingen van verschillende middelen. Voor het geval dat deze niet op tijd beschikbaar zijn, wordt er ook een vrijstelling voorbereid om een eventueel gat in de toelating te repareren. Waar ook hard aan gewerkt wordt, is de terugkeer van het lage doseringssysteem op verschillende herbicidenetiketten. Uw knelpunten kunt u blijven aanmelden bij: peter.van.t.westeinde@z1to.nl.

Maak uw bespuitingseffect zichtbaar

Door grote verschillen in plantafstand, gewasvolume, habitus en bladstand is het effect van gewasbespuitingen op ieder boomkwekerijgewas verschillend. Boomkwekers hebben onvoldoende kennis van de bedekking en indringing van het product, en daarmee van de effectiviteit van hun bespuiting.

Dit komt doordat dit bij praktijkbespuitingen onvoldoende zichtbaar is. In het project plantgezondheid kunnen we de effecten van bespuitingen op praktijkbedrijven zichtbaar maken en optimaliseren. Vooral bij moeilijke aantastingen zoals bijvoorbeeld spint, Cylindrocadium, bladvlekkenziekten en valse meeldauw is een optimale bespuiting essentieel voor voldoende resultaat. Dit geldt ook bij gebruik van plantversterkers en biologische middelen.

Bespuitingen kunnen zichtbaar worden gemaakt met watergevoelig papier of fluorescerende stof en blacklight. De strookjes watergevoelig papier worden op verschillende niveaus in het gewas aangebracht en op het papier wordt de bedekking en druppelvorming zichtbaar. Door vervolgens aanpassingen te doen aan de manier van spuiten kunnen verrassende verbeteringen en besparingen worden gerealiseerd.

Green Deal bos- en haagplantsoen

Tijdens de Beheerdersdag 25 september bij Radio Kootwijk wordt de Green Deal 'Weet wat je (ver)koopt' publiekelijk opgeleverd met het aanbieden van een praktijkgids voor het inkopen van plantmateriaal voor beplantingen

die onder de Boswet vallen. Deze gids is bedoeld voor inkoopers, bestekschrijvers en opdrachtgevers. Ook de sector laat zich zien op deze dag. Aanmelden kan op: www.beheerdersdag.nl.

Deze bijdrage valt onder de redactionele verantwoordelijkheid van de LTO Vakgroep Bomen en Vaste planten. Voor informatie: (073) 2173263, e-mail: helma.hoff@z1to.nl, www.lto.nl.

Crossing borders

Vorige week zijn we (LLTB-vakgroep) op bezoek geweest bij onze Duitse collega's van het Verband Rheinische Baumschulen (VRB). We hadden een gezamenlijke vergadering op de prachtige locatie Schloss Dyck, een aantal jaren geleden de plek van de Bundesgartenschau. Het kasteel en de tuinen (80 hectare groot) worden jaarlijks bezocht door 240.000 bezoekers. Door de voormalige eigenaren zijn hier fantastische bomen en planten naar toe gehaald, waarvan men zelfs de exacte plantdatum nog weet. Enkele exemplaren zijn wel 200 jaar

oud. Zeker de moeite van een bezoek waard.

In de vergadering hebben we onder andere de afzetverwachtingen voor het komende seizoen met elkaar doorgesproken. Die is, kort samengevat, nogal wisselend tot voorzichtig positief met in de diverse sectoren een aantal bedreigingen, maar ook kansen. Het zwaartepunt op de agenda was: hoe kunnen we samen optrekken op het gebied van gewasbescherming, plantgezondheid en onderzoek? Er worden concrete afspraken gemaakt met de gewasbeschermingsindustrie om onze positie als boomkwekerij bij de top van deze bedrijven duidelijk

te maken. Want samen met onze Belgische collega's bij AVBS zijn we het grootste boomkwekerijgebied in de wereld. En de enige sector in de wereld die jaarrond zorgt voor

biodiversiteit. En dat mag volgens ons beloofd worden met beschikbaarheid van voldoende middelen om dit in stand te kunnen houden. We trekken ook gezamenlijk op met de NVWA's van Duitsland en België om ook in Brussel een sterk signaal af te kunnen geven. Men was verrast hoe ver wij

al waren met de bewustwording en strategie met betrekking tot Xylella. Ja, ze hadden ervan gehoord, maar de informatievoorziening nog niet op die manier opgeschaald zoals wij dat hebben gedaan. VRB wilde dan ook graag de informatie die wij verspreid hebben gebruiken om ook hun eigen leden goed op de hoogte te brengen.

Jan Veltmans

